

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecătorii – Cobzac Elena și Toma Nadejda

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Mogîldea Fiodor, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 14 februarie 2020, condamnatul Mogîldea Fiodor, a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea pedepsei.

În motivarea plângerii condamnatul a invocat că, a fost deținut în condiții inumane și degradante, și anume: în celule supraaglomerate, cu un grad înalt de umiditate, în lipsa unei iluminări naturale suficiente, în condiții antisănătore.

A solicitat condamnatul constatarea faptului deținerii sale în condiții contrare art. 3 CEDO și reducerea termenului de detenție.

2. Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 aprilie 2020, a fost admisă parțial cererea condamnatului Mogîldea Fiodor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Mogîldea Fiodor, a fost deținut în perioada: 15.04.2019-04.11.2019, 16.12.2019-02.03.2020, 16.03.2020-06.04.2020, pe parcursul a 301 zile în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Mogîldea Fiodor, pentru perioada totală de 301 zile, în care s-a aflat în detenție cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Mogîldea Fiodor, s-a redus cu 90 (nouăzeci) zile.

În privința perioadei rămase de 1 (una) zi, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Mogîldea Fiodor, suma de bani în mărime de 50 (cincizeci) lei, și anume o unitate convențională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

S-a declarat inadmisibilă cererea condamnatului Mogîldea Fiodor, privind condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în perioada 27.11.2017 - 04.01.2018, 18.01.2018-27.06.2018, 01.10.2018-18.10.2018, 25.10.2018-05.11.2018.

3. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, a declarat recurs în termen condamnatul Mogîldea Fiodor, prin care a solicitat, admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 aprilie 2020, ca ilegală și neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că:

- recurentul nu este de acord cu reducerea cu 90 (nouăzeci) zile din pedeapsa stabilită de instanța de fond;

- recurentul a considerat că reducerea stabilită nu este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și că nu va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate;

- recurentul a declarat că a fost deținut în penitenciarul nr. 13, în condiții inumane și degradante, fiind grav bolnav;

- instanța a calculat eronat și numărul de zile în care a fost deținut în penitenciarul nr. 13.

4. Prin decizia irevocabilă a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020 a fost respins ca nefondat recursul declarat de condamnatul Mogîldea Fiodor și a fost menținută încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 aprilie 2020 fără modificări.

4.1 În motivarea soluției sale, instanța de recurs a reținut, că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 decembrie 2017, Mogîldea Fiodor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal cu stabilirea unei pedepse de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2017, a fost menținută fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 decembrie 2017, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 august 2018 au fost menținute fără modificări ambele hotărîri judecătorești ale instanțelor judecătorești inferioare.

Totodată s-a reținut că, potrivit Raportului prezentat de reprezentantul Penitenciarul nr. 18 - Brănești, Mogîldea Fiodor a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în perioada din 27.11.2017-04.01.2018, 18.01.2018-27.06.2018, 01.10.2018-

18.10.2018, 25.10.2018-05.11.2018, 15.04.2019-04.11.2019, 16.12.2019- 02.03.2020, 16.03.2020 - 06.04.2020.

La caz s-a reținut că în cererea sa, condamnatul Mogîldea Fiodor a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade de timp, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții inumane și degradante, ceea ce este recunoscut și prin raportul prezentat de instituția penitenciară, motiv din care instanța de recurs a considerat întemeiată concluzia judecătorului de instrucție prin care acesta a stabilit că Mogîldea Fiodor s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților, deținând statut de condamnat, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău pe perioada: 15.04.2019 - 04.11.2019, 16.12.2019 - 02.03.2020, 16.03.2020 - 06.04.2020, pe parcursul a 301 zile și corect a redus pedeapsa condamnatului, calculându-se 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție reducând pedeapsa cu 90 (nouăzeci) zile, iar în privința perioadei rămase, și anume 1 (una) zi care nu poate fi redusă, instanța întemeiat a considerat oportun de a acorda condamnatului, suma de 50 (cincizeci) lei, și anume o unitate convențională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

S-a reținut că reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Cu referire la solicitarea condamnatului privind reducerea termenului de detenție pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, și anume pentru perioada din 27.11.2017 - 04.01.2018, 18.01.2018 - 27.06.2018, 01.10.2018 - 18.10.2018, 25.10.2018 - 05.11.2018, instanța de recurs a menționat că judecătorul de instrucție corect a stabilit că plângerea condamnatului în această parte urmează a fi declarată inadmisibilă, or condamnatul a depus plângerea la 14.02.2020 însă în conformitate cu prevederile art. 473² alin. (5) Cod de procedură penală, termenul limită de depunere a acesteia a fost data de 01.07.2019, astfel, de către condamnat nu au fost respectate prevederile legii penale în această parte, fiind omis termenul de 6 luni prevăzut de lege.

Instanța de recurs a apreciat critic poziția recurentului cu referire la faptul că calculul instanței este unul incorect, or instanța a acordat eficiență deplină prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, nefiind constatate careva erori ce țin de aprecierea perioadei deținerii acestuia în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, astfel încât termenul pedepsei definitive stabilite lui Mogîldea Fiodor, corect s-a redus cu 90 (nouăzeci) zile.

În atare circumstanțe, instanța de recurs a reținut că, judecătorul de instrucție a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte

de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).

De asemenea, instanța de recurs a reținut că recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 Cod de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicate doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce a constituit temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii în cauză.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, condamnatul Mogîldea Fiodor a depus recurs în anulare, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate, și să fie pronunțată o hotărâre legală cu aplicarea în privința sa a prevederilor art. 385 alin. (5), (6) Cod de procedură penală, invocând aceleași motive ca și în cererea descrisă la pct. 3 al prezentei decizii.

6. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești **după epuizarea căilor ordinare de atac**.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la **judecarea cauzei**, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de

atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă la momentul pronunțării deciziei instanței de recurs.

Astfel, hotărârile judecătorești, prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția persoanei, nu se supun căilor de atac, prevăzute de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare, iar în speța dată a fost examinată plângerea condamnatului Mogîldea Fiodor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

Raportând prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs constată, că recurentul contestă decizia instanței de recurs irevocabilă a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, potrivit căreia a fost respins ca nefondat recursul declarat de către condamnatul Mogîldea Fiodor și menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 aprilie 2020, iar o atare decizie nu este susceptibilă de a fi atacată, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 456, 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Mogîldea Fiodor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 31 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda